

XVIII CONGRÉS D'HISTÒRIA DE BARCELONA

HISTÒRIA
AMBIENTAL
DE
BARCELONA

22-24
NOVEMBRE
2023

PRIMERA CIRCULAR SETEMBRE DEL 2022

L'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona convoca la divuitena edició del Congrés d'Història de Barcelona, que se celebrarà durant el mes de novembre del 2023, amb el títol provisional d' "Història ambiental de Barcelona».

Les múltiples crisis ambientals que experimenta el planeta toquen de ple la població urbana. Després de dècades d'emigració des de l'entorn rural, més de la meitat de la població mundial viu a les ciutats, sovint a prop de la costa, propensa als riscos del canvi climàtic. La ciutat de Barcelona, tal com ens recorda la Declaració d'emergència climàtica del 15 de gener de 2020, no està al marge d'aquestes crisis, sinó que la seva població també les experimenta, sovint amb una distribució desigual i injusta dels seus efectes socials, econòmics i territorials.

A l'ombra d'una creixent preocupació social per la transformació del territori, l'interès dels i les professionals de la història urbana per posar en context i explicar la relació de les comunitats humanes amb l'entorn en el qual es desenvolupen no ha deixat de créixer durant les darreres dècades. Aquestes noves preguntes, mètodes i temàtiques s'agrupen en la disciplina de l'anomenada història ambiental.

Per això, convidem les persones investigadores que se sentin afins al conjunt d'interessos explorats per la història ambiental i enfocats vers la història urbana de Barcelona, a presentar propostes de comunicacions. Partint dels àmbits generals següents: material (canvis biofísics de l'ambient), intel·lectual i cultural, polític i historiogràfic, aquestes propostes haurien de versar sobre línies temàtiques com ara:

- Les relacions entre la societat barcelonina i el seu entorn urbà, rural i marítim.
- Metabolisme social i la seva gestió: fluxos d'aigua, energia i residus.
- Més enllà de la ciutat: els impactes ambientals regionals i globals de Barcelona.
- Transformació agrícola i geografies del proveïment alimentari.
- La Barcelona colonial i l'explotació de la natura.
- Transformacions del paisatge: propietat, mobilitat i projectes urbanístics.

- Conflictes armats, destrucció i transformació de l'entorn.
- Industrialització, contaminació i salut.
- Climatologia històrica, impactes urbans i la seva resposta social i institucional.
- Discursos històrics sobre la natura i l'entorn.
- Dialèctica entre experts, ciència i percepcions individuals o col·lectives.
- Precedents i trajectòria de les mobilitzacions ambientals.
- Polítiques ambientals i de protecció de la natura i del verd urbà.
- Ecofeminisme. La perspectiva de gènere en la història ambiental.
- Fonts documentals, metodologies i debats historiogràfics.
- La història ambiental de Barcelona des de les mirades afins (arqueologia, geografia, antropologia, estudis literaris, psicologia, història de l'art...).

El període cronològic d'aquest congrés abasta des de l'edat mitjana fins als temps contemporanis, sempre dins de la mirada urbana d'edicions anteriors, i l'àmbit geogràfic és el propi de Barcelona i els territoris impactats pel seu metabolisme.

Les ponències i comunicacions acceptades es recolliran en una publicació. Les propostes de comunicació han d'incloure: títol, autor, dades de contacte i resum d'uns 2.000 caràcters amb espais, on es defineixi l'abast i els objectius de la recerca. El Comitè Científic les examinarà i donarà una resposta a cada proponent. El Congrés tindrà lloc els dies 22, 23 i 24 de novembre de 2023.

Les propostes de comunicació s'han de trametre per correu electrònic a la Secretaria del Congrés i el període de recepció s'estén fins al 28 de febrer de 2023.

Amb aquesta circular convidem totes les persones especialistes i investigadores que estiguin interessades a participar en la trobada i a aportar elements d'anàlisi i reflexió sobre aquesta qüestió crucial en la història de Barcelona.

COMITÈ CIENTÍFIC

Xavier Cazeneuve
Santiago Gorostiza
coordinació científica

Albert Cubeles i Bonet
Maria Antònia Martí Escayol
Mar Satorras Grau
Núria Bosom
Jordi Serchs

SECRETARIA DEL CONGRÉS

Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona
Santa Llúcia, 1, 08002 Barcelona
Tel. 93 256 22 55
arxiuhistoric@bcn.cat
barcelona.cat/arxiuhistoric

ARXIU HISTÒRIC
DE LA CIUTAT
DE BARCELONA

Ajuntament de
Barcelona

